

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE

ÇOCUK İŞÇİ NEDİR?

- Türkiye'nin de onayladığı Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. maddesi, 18 yaşından küçük herkesi “çocuk” olarak tanımlamaktadır.
- ILO'ya göre çocuk işçiliği, çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksilten, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici işlerde istihdam edilmesi olarak ifade edilmektedir.

Çocuk işçiliği sorunu, çok nedenli ve çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Çocuk işçiliğine sebep olan faktörlerin hepsi birbiri ile yakından ilişkilidir. Bu faktörlerin başında yoksulluk ve işsizlik gelmektedir. Ebeveynlerin işsizliği ve yetersiz hane halkı geliri, çocukların çalışmalarına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, gelir kaynakları kıt olan ailelerin çocuklarını okula göndermekten kaçınması ve eğitimsizliği çocuk işçiliği sonucunu doğurmaktadır.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN NEDENLERİ

- YOKSULLUK
- EĞİTİM HİZMETLERİNE ERİŞEMEME
- KIRDAN KENTE GÖÇ
- YETİŞKİN AİLE BİREYLERİNİN İŞSİZLİĞİ
- GELENEKSEL BAKIŞ AÇISI
- MEVZUATIN EKSİKLİKLERİ VE ETKİN UYGULANAMAMASI
- İŞVERENLERİN ÇOCUK İŞGÜCÜ TALEBİ
- DÜZENSİZ GÖÇ

ÇOCUK İŞÇİ VERİLERİ

- Çocuk işçiliği, temel bir çocuk hakkı ihlalidir ve çocukların sağlığı, eğitimi, gelişimi ve refahı için önemli bir tehdittir. TÜİK Resmi İstatistikleri en az 720.000 çocuğunun, yani çocuk nüfusunun %4,4'ünün çalıştığını göstermektedir.
- Sokakta çalışanlar da dahil olmak üzere, çalışan çocukların yaklaşık yarısı (%45,5) hizmet sektöründedir.
- % 30,8'i tarımda çalışmaktadır.
- % 23,7'si endüstriyel imalatta, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde çalışmaktadır.

Çocuk İşçiliğinin Çocuk Üzerindeki Etkileri

- Çocuk İşçiliği ve Fiziksel Gelişim
- Çocuk İşçiliği ve Zihinsel Gelişim
- Çocuk İşçiliği ve Sosyal Gelişim
- Çocuk İşçiliği ve Psikolojik Gelişim
- Çocuk İşçiliği ve Duygusal - Ahlaki Gelişim
- Çocuk İşçiliği ve Bütüncül Gelişim

**Çocuk
İşçiliği
ve
Fiziksel
Gelişim**

6-17 yaş dönemi, çocukta kas gelişiminin henüz tamamlanmadığı bir dönemdir. Çocuklar çabuk yorulabilirler ve dikkat süreleri sınırlıdır. Olası tehlikeleri hesaplayabilme güç ve becerisine sahip olmadıkları için sık sık kaza geçirebilmektedirler.

Ağır çalışma koşulları, ağır şeyler taşıma, devamlı eğilme, sürünme, uzun saatler aynı pozisyonda kalma ve çalışma ortamındaki makineler bu çocuklar için ciddi tehlikeler içerebilir ve yaralanmalara yol açabilir

Çocuk İşçiliği ve Zihinsel Gelişim

6-12 yaş dönemindeki (ergenliğe kadar olan dönem) zihinsel yetenekler (okuma, yazma, matematiksel işlemleri gerçekleştirme, hayal gücünü geliştirme, iyi-kötü/doğru-yanlış gibi ahlaki konularda muhakeme yapabilme gücü) çocuğun öğrenmesinin temelini oluşturmaktadır. Bu dönem okul çağı olarak nitelendirilir; çocuğun bu dönemde öğrenmeye, bilgiyi almaya ve işlemeye ihtiyacı vardır.

Hangi nedenle olursa olsun çalışma yaşamına katılma çocuğu eğitimden uzaklaştırmaktadır. Eğitim yaşamından uzaklaşmak sadece çocuğun okuma-yazma, aritmetik gibi bilgileri öğrenememesi anlamına gelmemekte; aynı zamanda gelecekte çalışma yaşamı için gerekli donanımdan yoksun olması ihtimalini de doğurmaktadır.

Çocuk İşçiliği ve Sosyal Gelişim

Okul (6-12 yaş): Okul, ocuğun aile dışında kendine yer edindiği en önemli yerdir.

Bu dönemde bir yıllık süreçte bile çocukta önemli değişiklikler gerçekleşir.

Eğitim yaşamından uzaklaşma sadece çocuğun geleceğini değil bugününü de etkilemektedir.

Okulun korunaklı ortamından uzaklaşmak ve iş yerlerinin korunaksız ortamlarında zaman geçirmek, içerdiği fiziksel tehlikelerin yanı sıra, çocukların sosyal yaşamını da tehdit etmektedir.

Çocuk İşçiliği ve Psikolojik Gelişim

Çocukluk dönemi, diğer gelişim görevleriyle paralel olarak psikolojik gelişimin de en yoğun olduğu dönemdir. Özdeşim kurma ve kimlik kazanma bu dönemin önemli gelişim görevleri arasındadır. Özellikle 6-12 yaş çocukları bir şeyleri başarabildiklerini, kendileriyle ilgilenen yetişkinler tarafından takdir edildiklerini görmek isterler. Bu, çocuklara daha fazlasını denemek için cesaret verir. Beklentilerin gerçekçi olmaması sonucunda çocuk başarısızlık duygusu yaşadığında yeni şeyler denemek için cesaret bulamayabilir; bu da kendine olan güvenini zedeler. Bu durum ise çocuğun sorumluluk alamaması, yaratıcılığının ve üretkenliğinin körelmesi, kendine güvensizlik duygusunun pekişmesi gibi olumsuzlukları beraberinde getirir.

Çocuk İşçiliği ve Duygusal - Ahlaki Gelişim

8–16 yaş arası ahlaki değerlerin oluşumu açısından en riskli dönemdir. 8–9 yaşlarında nedeni bilinmeden kabul edilen kurallar, 9-10 yaşlarında sorgulanmaya başlar.

Ergenlik ise ocuk açısından, kurallara karşı koymak için bir fırsat dönemidir. 12-16 yaşlar çocuklarda gelecek kaygısının en yüksek olduğu dönemdir. Bu dönemde hak ve adalet fikri gelişir.

ocuk karşılaştığı haksızlık ve adaletsizliğe karşı aşırı tepkiler gösterebilir veya zorunlu kabul eder. Her iki tepkinin de ocuk gelişimi bakımından iyi yönetilmesi gerekir.

Çocuk İşçiliği ve Bütüncül Gelişim

Çocuk gelişimini bütüncül bir yaklaşımla anlamak için gelişimin her yönünün birlikte ele alınması gerekir. Gelişim görevlerinin her birinin, gelişimin bütünlüğünü nasıl etkilediğinin anlaşılması gerekir.

Gelişimin çeşitli yönleri karmaşık bir şekilde birbirleriyle bağlantılıdır ve her alan diğerleriyle etkileşim içindedir.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİ ÖNLEME

- Öncelikle, çocuk işçiliği insan haklarına aykırıdır.
- İkinci olarak, çocuk işçiliği sağlık açısından da tehlikelidir. Çocukların çalıştırıldığı işyerleri genellikle sağlıksız ve güvensiz koşullarda çalışmalarına neden olmaktadır.
- Üçüncü olarak, çocuk işçiliği toplumsal problemleri de beraberinde getirmektedir. Çocukların çalıştırılması, onların eğitimlerine ve gelişimlerine zarar verdiği gibi, ayrıca işgücü piyasasında işsizlik oranlarını da artırmaktadır.

Son olarak, çocuk işçiliği, uluslararası hukuk tarafından da yasaklanmıştır. Birçok lke, çocuk işçiliğinin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için yasal düzenlemeler yapmıştır.

Sonuç olarak, çocuk işçi çalıştıran iş yerleri için caydırıcı yaptırımlar uygulanması gerekmektedir. ocuk işçiliği insan haklarına aykırıdır, sağlık açısından tehlikelidir ve toplumsal problemlere neden olabilir.

12 HAZİRAN 2019
DÜNYA ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE GÜNÜ

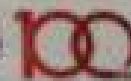
Geleceğimiz için...

ÇOCUK
İŞÇİLİĞİNİ
HAYIR

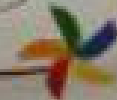

www.ahirevocalmeria.gov.tr

**ÇOCUKLAR ÇALIŞMAMALI,
HAYALLERİNİN
PEŞİNDEN KOŞMALI!**

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE GÜNÜ

DÜNYA ÇOCUK
İŞÇİLİĞİ İLE
MÜCADELE GÜNÜ
12 HAZİRAN 2019

BİREYSEL OLARAK Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çağrı Merkezlerinden Alo 183 **Şiddetle Mücadele Hattı** veya Çalışma Hayatı İletişim Merkezi'ne ait Alo 170'i arayarak yasal işlem başlatabilirsiniz.

Ayrıca zorla çocuk işçi olarak çalıştırılıyor ya da çalıştırılmak isteniyorsanız Kamu Denetçiliği Kurumu'nun internet sitesinden kendiniz de şikayette bulunabilirsiniz.

BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

Kübra YANIK
Rehber Öğretmen